

Itzulpengintza, feminismoa eta hizkuntza gutxituak elkartrukean

06.Jul - 07.Jul 2026

Cod. L01-26

Mod.:

Face-to-face

Edition

2026

Activity type

Summer course

Date

06.Jul - 07.Jul 2026

Location

Miramar Palace

Languages

Basque Spanish

Academic Validity

20 hours

Organising Committee

Description

Ikastaro honek feminismoa, itzulpengintza eta hizkuntza gutxituen elkartrukea sustatu nahi du, ikuspegi akademikotik, profesionaletik zein sozialetik. Horretarako, hainbat arlotako agenteen ikuspegiak bildu nahi izan dira ikastaroan. Hain zuzen ere, itzulpengintza jarduera soziala den heinean itzulpen prozesuan parte hartzen duten pertsonen garrantzia handia dute, eta, horregatik beragatik, feminismoak funtsezko rola izan dezake itzulpengintzarako hurbiltze kritikoa. Ikastaro honen helbururik behinena teoria kritikoa, itzulpenaren praktika eta hausnarketa soziolinguistikoa sustatzea da.

Lehenik eta behin, ikuspegi teorikoa eskainiko du ikastaro honek. Eta horretarako itzulpengintza feministaren eremuan erreferentziazko adituak bildu nahi izan dira, hain zuzen ere, hizkuntza gutxituetako aditu ere badirenak. Haien ikerlanen bitartez, hizkuntza gutxituen, itzulpengintzaren eta feminismoaren arteko intersekzioan sakontzeko parada izango da. Hiru hitzaldi bilduko dira, eta amaieran, sintesi saio baten bitartez, hiruren arteko loturak egingo dira. Helburu izango da, baita ere, ikuspegi teoriko eta akademiko hori gizarteari nola transferitu hausnartzea.

Ikastaroan hainbat alorretako adituak eta arituak ere bildu nahi izan dira, eta guztien artean ikuspegi zabala eskaini kulturaren eta gizartearen eremu ezberdinei lotuta. Ikus-entzunezko eremuan, literaturan eta hizkuntza-teknologietan jarriko da arreta. Hala, intersekzionalitateak ikus entzunezko itzulpenean duen presentzia eta irisgarritasuna jorratuko da. Halaber, kultur produktuen ekoizpenari lotuta, literatur eremuan ikuspegi feministak betetzen duen lekua ere aztergai izango da. Pentsamendu feministari loturiko itzulpenak argitaratzen dituzten argitaletxeen ikuspegia eskainiko da, bai eta testu feministen itzulpenean diharduten itzultzaileena ere.

Amaitzeko, hizkuntza-teknologietan ere jarri nahi izan da fokua. Teknologia horiek hizkuntza gutxituen testuinguruan sortuak direnean, hizkuntza jakin horren beharrianak eta ezaugarriak kontuan izanda garatzen dira, eta erabiltzaileen mesederako emaitzak lortzea dute helburu. Euskal Herrian garatutako hizkuntza teknologiek generoaren ikuspegitik egiten duten lanketa espezifikoa ezagutzea izango da helburu, eta hala, gizarteari eta lanbideari egiten dieten ekarpena ezagutzeko parada izango da.

Azken urteetan ikuspegi feministak indarra hartu du gizartean, eta berdintasuna sustatzen duten praktikak zabalduz doaz erakundeetan, merkatuan eta gizartean. Itzulpengintzan ere nabarmena da joera hori, alabaina, euskararen eremuan, oso gutxi izan dira ikuspegi akademikotik gai horiek uztartu dituzten azterketak. Ikastaro honen bitartez, euskararen, itzulpengintzaren eta feminismoaren arteko harremanean sakonduko dugu, elkarrekin bilduta itzultzaileak, editoreak eta ikertzaileak.

Objectives

Feminismoaren eta itzulpengintzaren elkarrekintza arakatzea, hizkuntza gutxituak ardatz hartuta, euskarari jarrita fokua.

Ikuspegi kritiko eta inklusiboa sustatzea, ikuspuntu intersekzional batetik, eta nola itzulpenak egitura patriarkalak erreproduzitu edo desafiatu ditzakeen hausnartzea .

Itzulpengintzan erabaki kontzienteak har daitezen sustatzea, joera sexistak edo hizkuntzaren ikusezintasuna saihesteko.

Botereari buruzko hausnarketa bultzatzea, kontuan izanda hizkuntza eta genero hegemonien aurrean itzulpena nola izan daitekeen erresistentziarako gune.

Gizarteko agente ezberdinak (ikertzaileak, hizkuntza-teknologiaren garatzaileak, argitaletxeak, itzultzaileak) biltzea, gizarte mailako eragina duten itzulpen estrategiei eta ikuspegi feministari buruz hausnartzeko eta eraldaketa bultzatzeko.

Program

06-07-2026

09:00 - 09:15	Registration
09:15 - 09:25	Presentation by the Director of the activity Language: Basque Elizabete Manterola Agirrezabalaga UPV/EHU - Zuzendaria Ane Irizar Melero UCM - Zuzendaria
09:25 - 10:30	“Los estudios feministas de traducción a debate: aportaciones desde Galicia” Language: Español Olga Castro Vázquez UAB - Irakaslea
10:30 - 11:30	“Cincuenta años de feminismo y traducción catalana (1975-2025)” Language: Español Pilar Godayol Nogué UVic - Irakaslea
11:30 - 12:00	Break
12:00 - 13:00	“Euskal itzulpengintza eta feminismoa: gaur arteko hausnarketak gaurtik aurrerako lanaren oinarri” Language: Basque Simultaneous translation: Spanish Ane Irizar Melero UCM - Irakaslea
13:00 - 13:15	Synthesis
15:30 - 17:00	Round table: “Traducción audiovisual e interseccionalidad” Language: Español Ana Tamayo Masero UPV/EHU - Irakaslea Irene Hermosa Ramírez UPV/EHU - Irakaslea Ane Irizar Melero UCM - Moderatzailea

07-07-2026

09:30 - 10:30	“Erakundeetako lanketa: Legebiltzarreko esperientzia” Language: Basque Itziar Otegi Aranburu Legebiltzarra - Irakaslea
10:30 - 11:30	Round table: “Pentsamendu feministako liburuen argitalpena euskaraz”

Language: Basque

Hedoi Etxarte Moreno | Katakarak argitaletxea - Irakaslea
Leire Ziluaga Lopez | Susa argitaletxea - Lisipe bilduma - Irakaslea
Ane Irizar Melero | UCM - Moderatzailea

11:30 - 12:00 Break

12:00 - 13:00 Round table: “Pentsamendu feministako liburuak itzultzeaz”

Language: Basque

Danele Sarriugarte Mochales | UPV/EHU - Irakaslea
Amaia Astobiza Uriarte | Elhuyar - Irakaslea
Elizabete Manterola Agirrezabalaga | UPV/EHU - Moderatzailea

13:00 - 13:15 Synthesis

15:30 - 17:00 Round table: “Hizkuntza teknologiak eta generoaren lanketa”

Elizabete Manterola Agirrezabalaga | UPV/EHU - Zuzendaria (Moderator)Language: Basque
Muitze Zulaika Gallastegi | Elhuyar - IrakasleaLanguage: Basque
Olatz Perez de Viñaspre Garralda | UPV/EHULanguage: Español
Harritxu Gete Ugarte | Vicomtech - IrakasleaLanguage: Basque

17:00 - 17:15 Closing session

Language: Basque

Elizabete Manterola Agirrezabalaga | UPV/EHU - Zuzendaria
Ane Irizar Melero | UCM - Zuzendaria

Directed by

Elizabete Manterola Agirrezabalaga

UPV/EHU

Itzulpengintza eta interpretazio ikasketetan lizentziatu zen Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan (2004) eta UPV/EHU n egin zuen doktoretza (2012). Letren fakultatean dihardu lanean 2008tik. UPV/EHUko TRALIMA/ITZULIK ikerketa taldeko partaide da sortu zenetik, eta egun taldeko ikertzaile nagusia da. Hainbat ikerketa-proiektutan ere parte hartu du, hala nola TRACE (UPV/EHU), EACT (UAB) eta Trad-Divers (UOC). Euskaratik erdaretarako itzulpena du ikergai nagusi, eta euskal literatura itzuliori buruzko katalogoa sortu zuen (<http://www.ehu.eus/ehg/eli/>).

Ane Irizar Melero

Universidad Complutense de Madrid, Contratada posdoctoral FPU

Itzulpengintza eta interpretazioko gradua egin zuen Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU) (2018) eta Literatura Itzulpeneko masterra Madrilgo Complutense Unibertsitatean (UCM) (2019). 2025ean lortu du doktore gradua UCMn Itzulpen Ikasketetako tesi batekin. Gaur egun, doktorego ondoko FPU ikertzaile kontratatua da UCM. Hauek dira bere intereseko ikerketa lerroak: itzulpengintza eta feminismoa, itzulpengintza eta generoa, hizkuntza gutxituen itzulpena eta botere asimetriak itzulpengintzan.

Teachers

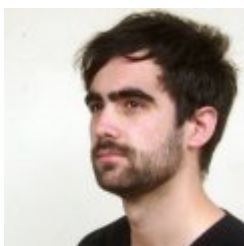

Amaia Astobiza Uriarte

Elhuyar Fundazioa

Olga Castro Vázquez

Hedoi Etxarte Moreno

Hedoi Etxarte (Iruñea, 1986). Licenciado en Violín y en Traducción e Interpretación. Colaborador de Euskalerrria Irratia desde 2003, y colaborador de Euskadi Irratia desde 2011. Es columnista de Berria desde 2014. Ha publicado estos libros: "Suzko lilia" (Susa 2008), "Ihes ederra" (Alberdania 2009), "Sinplistik" (Susa 2012), "Wager auziaz: Wangermée, Clément, Zizek, Badiou" (Jakín 2014). Es cooperativista y militante de la librería Katakarak de Iruñerria.

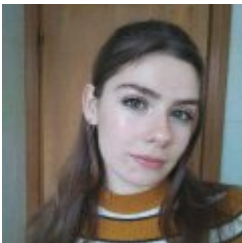
Harritxu Gete Ugarte

Pilar Godayol Nogué

Irene Hermosa Ramírez

Ane Irizar Melero

Universidad Complutense de Madrid, Contratada posdoctoral FPU

Itzulpengintza eta interpretazioko gradua egin zuen Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU) (2018) eta Literatura Itzulpeneko masterra Madrilgo Complutense Unibertsitatean (UCM) (2019). 2025ean lortu du doktore gradua UCMn Itzulpen Ikasketetako tesi batekin. Gaur egun, doktorego ondoko FPU ikertzaile kontratatua da UCM. Hauek dira bere intereseko ikerketa lerroak: itzulpengintza eta feminismoa, itzulpengintza eta generoa, hizkuntza gutxituen itzulpena eta botere asimetriak itzulpengintzan.

Elizabete Manterola Agirrezabalaga

UPV/EHU

Itzulpengintza eta interpretazio ikasketetan lizentziatu zen Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan (2004) eta UPV/EHUen egin zuen doktoretza (2012). Letren fakultatean dihardu lanean 2008tik. UPV/EHUko TRALIMA/ITZULIK ikerketa taldeko partaide da sortu zenetik, eta egun taldeko ikertzaile nagusia da. Hainbat ikerketa-proiektutan ere parte hartu du, hala nola TRACE (UPV/EHU), EACT (UAB)

eta Trad-Divers (UOC). Euskaratik erdaretarako itzulpena du ikergai nagusi, eta euskal literatura itzuliari buruzko katalogoa sortu zuen (<http://www.ehu.eus/ehg/eli/>).

Itziar Otegi Aranburu

Eusko Legebiltzarra

Olatz Perez de Viñaspre Garralda

UPV/EHU

Informatikan doktorea da, eta Euskal Herriko Unibertsitatean irakasle agregatua izateaz gain, Udako Euskal Unibertsitateko kidea ere bada. 2017. urtean bere tesia aurkeztu zuen euskararako osasun-terminologiaren itzulpen automatikoan eta honekin 2019. urtean VI. Koldo Mitxelena sarietako bat irabazi zuen. EHUko IXA ikerketa-taldeko eta HiTZ Zentroko ikerlaria da. Ikerketa lerro nagusiak itzulpen automatikoa, hizkuntzaren prozesamendua medikuntzaren domeinuan aplikatzea eta genero alborapena hizkuntza ereduetan izan dira orain arte, bereziki euskararentzat lan egin duelarik. Hainbat artikulua argitaratu ditu nazioarteko aldizkarietan eta kongresuetan, eta hainbat ikerketa-proiektutan hartu du parte, nola Euskal Herri mailakoetan hala estatu edo Europa mailakoetan ere

Danele Sarriugarte Mochales

(Elgoibar, 1989). Idazlea eta itzultzailea. Bi nobela argitaratu ditu: Erraiak (2014) eta Azala erre (2018), biak ere Elkarren eskutik, eta hainbat narrazio labur. Azkenaldian, Assata Shakur eta Luisa Carnésen lanak euskaratu ditu, eta itzulpena du ogibide egunerokoan. Berria eta Pikara Magazine hedabideetan idatzi izan du, eta, gaur egun, Argia aldizkariko Pertsonaia sailean arnas luzeko elkarrizketak egiten ditu hiru astean behin. Donostian bizi da.

Ana Tamayo Masero

Ana Tamayo is an Associate Professor at the University of the Basque Country (UPV/EHU). Currently, she is a member of the research groups TRALIMA/ITZULIK (GIU21/060, UPV/EHU) and collaborates with TRAMA (Universitat Jaume I) and GALMA (Universidade de Vigo). Her research interests focus on audiovisual translation and accessibility in different modalities. She is especially interested in contributing to the research on media accessibility and minoritized languages, mostly Basque and Sign Language(s).

Leire Ziluaga Lopez

Muitze Zulaika Gallastegi

Registration fees

FACE-TO-FACE	UNTIL 06-07-2026
General	87,00 EUR
Reduced fee regular	74,00 EUR
Registration exemptions	61,00 EUR
young fee	25,00 EUR
Donostia Kultura	74,00 EUR
Elkar	74,00 EUR
Professionals and students of euskaltegis or approved self-learning centers	74,00 EUR

Place

Miramar Palace

Pº de Miraconcha nº 48. Donostia / San Sebastián

Gipuzkoa